

Uwagi do projektu <i>Wytycznych w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020</i> Konfederacja Lewiatan					
Lp.	Numer rozdziału / podrozdziału / sekcji / podsekcji	Punkt	Litera	Uwaga lub propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie
1	Słownik pojęć		-	propozycja uzupełnienia definicji ujętych w Słowniku o następujące pojęcia: wybór projektu do dofinansowania, ocena projektu	Wytyczne powinny wyjaśniać kluczowe dla procesu oceny pojęcia, a takimi niewątpliwie są zaproponowane obok. Jednocześnie ich definicje nie są ani oczywiste ani jednoznaczne.
2	2	1-3	-	Zakres wytycznych dotyczy ogólnie trybu wyboru projektów w ramach programów operacyjnych. Nie poruszono jednak specyfiki instrumentów zwrotnych takich jak w I. 2007-2013 Inicjatywa JESSICA. Wnosimy o dopisanie, iż tryb wyboru projektów obejmuje także projekty finansowane ze środków instrumentów zwrotnych (jak JESSICA).	Wytyczne powinny obejmować wszystkie projekty, które będą finansowane ze środków UE. W poprzedniej perspektywie finansowej konkursowy tryb wyboru w ramach Inicjatywy JESSICA dotyczył wyboru beneficjenta tj. Funduszu Rozwoju Obszarów Miejskich (FROM), natomiast nie dotyczył następnie wyboru projektów. Zjawisko to należy uznać za negatywne ponieważ prowadziło to do dużej uznaniowości Komitetu Inwestycyjnego odpowiedzialnego za wybór projektów oraz do braku środków odwoławczych.
3	2	2	d	propozycja zmiany: "udziału ekspertów w ocenie projektów"	Eksperti nie dokonują wyboru projektów, a jedynie uczestniczą w ich ocenie. Wybór dokonywany jest właściwą instytucją, w momencie zatwierdzenia listy ocenionych projektów (rozstrzygnięcie konkursu), o których mowa a art. 39 ust. 2 ustawy wdrożeniowej, w odniesieniu do projektów wybieranych w trybie konkursowym.
4	3	1	-	Zmiana zdania: "Kryteria wymieniane są w załączniku do SZOP" na zdanie: "Kryteria (w tym nazwa kryterium, definicja, tj. informacje o zasadach dokonywania oceny oraz opis znaczenia kryterium) publikowane są w załączniku do SZOP".	Zmiana ma doprecyzować obowiązki IZ/IP w zakresie publikowania informacji o kryteriach w SZOP. W naszej opinii załącznik do SZOP nie powinien tylko wymieniać kryteria (a więc tylko ich nazwę), ale także zawierać informacje o wadze oraz sposobie oceny danego kryterium. Przedmiotowe informacje umożliwią wszystkim wnioskodawcom rzetelne przygotowanie się do konkursu.
5	3	1	-	propozycja zmiany: "IZ przedstawiając propozycję kryteriów przedstawia również informację o kryteriach, które wynikają bezpośrednio z przepisów prawa powszechnie obowiązującego"	W projekcie założono, iż IZ przedstawi informację o najważniejszych kryteriach, które wynikają (...) z przepisów prawa. Taki zapis sugeruje, że są kryteria mniej lub bardziej ważne. Proponujemy wykreślenie przymiotnika ważne, a tym samym nałożenie na IZ obowiązku informowania o wszystkich kryteriach, które wynikają z przepisów prawa. W naszej ocenie ułatwi to

6	3	8	-	<p>1 zdanie mówi, iż IZ może włączać partnerów w opracowywanie regulaminów konkursów, w tym kryteriów. Sugeruje tym samym, że kryteria są integralną częścią regulaminów, tymczasem w naszym rozumieniu jest to odrębna kategoria, mająca specyficzny tryb zatwierdzania i umocowanie prawne. Ta specyfika nie została odzwierciedlona w 1 zdaniu, punkt 8.</p> <p>Co więcej nie jest jasne na czym "włączenie w opracowanie" mogłoby polegać. W przypadku kryteriów, możemy się domyślać, że chodzi o wstępny etap prac, kiedy kształtowane są propozycje kryteriów, przed przedstawieniem ich do zatwierdzenia KM. W przypadku regulaminów, może zaś chodzić o konsultacje projektu regulaminu z wybranymi podmiotami. Obie kwestie, tj. regulaminy i kryteria należy oddzielić oraz doprecyzować na czym może polegać udział partnerów w ich opracowywaniu. Naszym zdaniem partnerzy w tym procesie mogą pełnić wyłącznie funkcję doradczą, biorąc udział w konsultacjach projektu regulaminu lub kryteriów prowadzonych w trybie i terminach określonym przez daną instytucję.</p>
---	---	---	---	--

Zapis jest nieprecyzyjny i niejasny.

7	3	8		<p>2 zdanie przepisu mówi o potrzebie identyfikowania potencjalnych konfliktów interesów w przypadku włączania partnerów w opracowywanie regulaminów lub kryteriów wyboru projektów. Ze względu na liczne wątpliwości związane z tym przepisem proponujemy jego wykreślenie.</p>	<p>Przepis w obecnym brzmieniu, pomimo odwołania się do rozporządzenia 240/2014, tworzy faktyczne bariery dla partnerów, którzy chcieliby włączać się w prace nad projektami regulaminów lub kryteriów oraz zniechęca instytucje zarządzające do takiej współpracy.</p> <p>Nie widzimy ani zasadności ani faktycznej możliwości identyfikowania potencjalnych konfliktów interesów. Przede wszystkim większość działań (opisanych w danym PO lub Szczegółowym Opisie Osi) będzie miało ogólnie określone kategorie wnioskodawców, a to oznacza, przynajmniej teoretycznie, że partnerzy mogą być potencjalnymi wnioskodawcami w wielu konkursach. Tak sformułowany przepis daje więc IZ możliwość bezpodstawnego wykluczania ich z części decyzji. Ponadto udział konkretnego partnera w opracowywaniu regulaminów lub kryteriów w żaden sposób nie przesądza ani o kształcie regulaminu, ani kryteriów. Zwłaszcza w tym ostatnim przypadku decyzje podejmowane są przez kilkadziesiąt osób - członków KM, po jawnej dyskusji i głosowaniach, co w wystarczającym stopniu niweluje ryzyko związane z faktycznym czy potencjalnym konfliktem interesów.</p>
---	---	---	--	--	---

8				<p>3 zdanie przepisu mówi o możliwości wyłączenia danego partnera, w przypadku którego zidentyfikowano "potencjalny konflikt interesów", z podejmowania ostatecznych decyzji dotyczących zatwierdzania danego kryterium przez KM. Ze względu na liczne wątpliwości związane z tym przepisem proponujemy jego wykreślenie.</p>	<p>Nasza pierwsza wątpliwość dotyczy tego, czy wytyczne mogą ingerować w zasady podejmowania decyzji przez KM, wykluczając z udziału w głosowaniach partnerów, którzy potencjalnie mogą być wnioskodawcami. Druga wątpliwość ma źródło w niekonsekwencji propozycji, ponieważ wynika z niej, iż wyłączenie z podejmowania ostatecznych decyzji dotyczących zatwierdzania danego kryterium może mieć miejsce tylko w przypadku partnerów, których "włączono w ich opracowywanie". Nie dotyczy zatem tych partnerów, którzy uczestniczą w pracach KM, ale nie brali udziału w opracowywaniu kryteriów. Co więcej podobnej sankcji nie można zastosować wobec podmiotów "włączonych w opracowywanie" kryteriów, ale nie uczestniczących w pracach KM oraz podmiotów "włączonych w opracowywanie" regulaminów, ponieważ te nie są zatwierdzane przez KM. Oznacza to, że sankcje związane z potencjalnym konfliktem interesów dotyczą partnerów, którzy są członkami KM i którzy nie ograniczają się do biernego udziału w posiedzeniach komitetów, ale szerzej angażują się we współpracę z IZ. Zawarte w projekcie wytycznych propozycje to w istocie "odwrócona zachęta do współpracy".</p> <p>Trzecia wątpliwość to także w efekt niekonsekwencji przepisu, polegającej na tym, iż o potencjalnym konflikcie mowa jest tylko w przypadku partnerów, podczas gdy tak zdefiniowany konflikt (tzn. sytuacja, w której podmiot zatwierdza kryteria, będąc potencjalnym wnioskodawcą) dotyczy przede wszystkim instytucji publicznych, które będą realizowały projekty pozakonkursowe - ponieważ w tym przypadku prawdopodobieństwo, że dana instytucja będzie beneficjentem jest zdecydowanie większe niż w przypadku "potencjalnych wnioskodawców" w projektach konkursowych.</p> <p>Na koniec musimy zaznaczyć, że nie rozumiemy powodów, jakie stoją za ww. propozycjami i nie znamy ich uzasadnienia. Nasze doświadczenie aktywnego uczestnika systemu wdrażania PO 2004-2006 i następnie 2007-2014 nie potwierdza, iż w obszarze konsultacji regulaminów i kryteriów istnieje realne zagrożenie związane z konfliktem interesów. Przeciwnie uważamy, że konsultacje z podmiotami, które nie tylko potencjalnie, ale faktycznie będą wnioskodawcami (np. z przedsiębiorcami), o ile mają jawny i otwarty charakter, mogą przyczynić się do opracowywania trafniejszych kryteriów czy zasad naboru, lepiej dopasowanych do specyfiki grup docelowych.</p>
---	--	--	--	---	---

9	5	3		<p>Proponujemy wykreślenie 2 zdania, w którym mowa jest o wyjątku od zakazu stosowania kryteriów w sposób skutkujący zmianą ich zakresu.</p>	<p>Jedynym podmiotem uprawnionym do zatwierdzania kryteriów wyboru projektów jest KM. Zgodnie z rozporządzeniem ogólnym (art. 110, pkt.2, lit.a) KM rozpatruje i zatwierdza metodykę i kryteria wyboru operacji. Rozporządzenie nie przewiduje wyjątku od tego przepisu, tym samym wyłącznie KM może decydować o kształcie kryteriów i nie ma możliwości przekazywania tego uprawnienia innym podmiotom/institucjom. Kryteria przyjmowane przez KM muszą być jednoznaczne i precyzyjne, także po to aby członkowie KM mieli pełną wiedzę na temat warunków stawianych projektodawców i mogli podjąć odpowiedzialną decyzję w tej sprawie. Kryteria nie mogą być zmieniane ani stosowane (modyfikowane) w sposób oznaczający ich faktyczną zmianę przez właściwą instytucję, co wprost dopuszcza projekt wytycznych. Doprecyzowanie lub uszczegółowienie zakresu podmiotowego kryterium lub czasowego danego kryterium - dwa przykłady wskazane w wytycznych - oznaczają w rzeczywistości przyjęcie nowego brzmienia kryterium (ponieważ mogą prowadzić do zawężenie grupy docelowej lub bardziej restrykcyjnego określenia podmiotów uprawnionych do ubiegania się o wsparcie), zgodnie z którym podejmowane będą decyzje o tym czy dany podmiot lub dany projekt może ubiegać się o wsparcie.</p>
10	4	1	b)	<p>Proponujemy rozszerzyć ostatnie zdanie, tak aby brzmiało ono: "Każde uzasadnienie zawiera przynajmniej wskazanie wszystkich okoliczności, które przesądziły o wyniku oceny danego kryterium oraz wskazanie wszystkich przyczyn redukcji punktów w stosunku do maksymalnej liczby możliwych do uzyskania punktów w ramach danego kryterium."</p>	<p>Umieszczenie proponowanego zapisu przyczyni się do większej rzetelności oceny wniosków. Wskazanie przyczyn przyznania mniejszej liczby punktów niż maksymalna liczba punktów przewidziana w ramach danego kryterium niesie ze sobą następujące korzyści:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daje jasną informację dla wnioskodawcy czego zabrakło w jego wniosku do otrzymania lepszej oceny; - umożliwi lepsze przygotowanie wniosku w przypadku kolejnej próby ubiegania się o dofinansowanie w kolejnym konkursie; - umożliwi wnioskodawcy podjęcie racjonalnej decyzji w sprawie odwołania; - wyeliminuje sytuację, w której ekspert w uzasadnieniu oceny podaje zdawkową informację, że projekt dobrze wpisuje się w dane kryterium, ale przyznaje na przykład tylko połowę maksymalnej liczby punktów. Takie uzasadnienie oceny nie daje informacji wnioskodawcy jakich cech/informacji brakowało we wniosku, czy jest uzasadnienie dla protestu oraz co należy zmienić we wniosku by zwiększyć jego szanse na dofinansowanie.

11	4	1	d)	Zamiana zdania: "W sytuacji konieczności zmiany odpowiedzi, nie może ona rodzić negatywnych konsekwencji dla wnioskodawcy", na zdanie: "Odpowiedzi udzielane na pytania związane z procedurą wyboru projektów są wiążące do momentu zmiany odpowiedzi. W sytuacji konieczności zmiany odpowiedzi, nie może ona rodzić negatywnych konsekwencji dla wszystkich wnioskodawców, którzy zastosowali się do danej odpowiedzi i złożyli wniosek o dofinansowanie w oparciu o wskazówki w niej zawarte."	Odpowiedzi na pytania powinny mieć charakter wiążący aż do momentu ich zmiany, przy jednoczesnym braku "działania wstecz", co oznacza że zmiana odpowiedzi nie może mieć wpływu na już złożone wnioski o dofinansowanie, w których zastosowano się do wskazówek zawartych w opublikowanej odpowiedzi. Co więcej, opublikowane odpowiedzi powinny być wiążące nie tylko w stosunku do podmiotu zadającego pytanie ale w stosunku do wszystkich którzy się zastosowali do ich treści (w przeciwnym wypadku publikowanie odpowiedzi nie miałoby większego sensu). Istotne jest też podkreślenie wiążącego charakteru odpowiedzi.
12	5	2	-	propozycja dodania w drugim zdaniu określenia: "z uwzględnieniem zasady równego traktowania wnioskodawców" zdefiniowanej w Rozdziale 4, punkt 1 litera e).	W obecnym brzmieniu tego zapisu zabezpieczone są projekty, w odniesieniu do których podpisana została umowa o dofinansowanie albo podjęta decyzja o dofinansowaniu. Brak jest natomiast ochrony projektów już złożonych, ale jeszcze bez decyzji o dofinansowaniu.
13	5	4	-	propozycja zmiany zapisu: Każde kryterium składa się co najmniej z: a) nazwy b) informacji o tym do jakiej kategorii należy (tj. obligatoryjne lub fakultatywne, zerojedynkowe lub punktowe, indywidualne lub porównawcze) c) informacji o sposobie oceny, w tym przede wszystkim o maksymalnej liczbie punktów przyznawanej za spełnienie danego kryterium lub wadze kryterium w ostatecznej ocenie d) informacji o zasadach oceny danego kryterium, w tym zwłaszcza o warunkach przyznawania punktacji lub oceny zerojedynkowej, jeśli taki zostały zdefiniowane.	Zaproponowane elementy składowe kryteriów nie są wyjaśnione w wystarczającym stopniu, co może prowadzić do nieprawidłowych interpretacji.

14	5	8	-	<p>propozycja wykreślenia przepisu. Niewłaściwe zdefiniowanie oceny kryteriów obligatoryjnych lub zerojedynkowych jako oceny formalnej, a oceny kryteriów fakultatywnych lub punktowych jako oceny merytorycznej. Przepis nie jest funkcjonalny. W jego miejsce proponujemy dodanie dodatkowego rodzaju kryteriów, tj. formalnych i merytorycznych, jako litery d), w punkcie 6.</p>	<p>Podział kryteriów na formalne i merytoryczne nie wynika z tego w jaki sposób te kryteria są oceniane (punktacja lub ocena zerojedynkowa) ani jakie jest ich znaczenie w procesie oceny (obligatoryjne lub fakultatywne), ale jaki mają charakter (przede wszystkim czy dotyczą kwestii administracyjnych/ formalnych, a więc takich których weryfikacja nie wymaga merytorycznej oceny projektu i nie musi być prowadzona przez eksperta oraz takich, które mogą zostać uzupełnione po wezwaniu przez właściwą instytucję). Analogiczne rozróżnienie powinno zatem dotyczyć oceny formalnej (oceniane podczas niej powinny być kryteria formalne) i merytorycznej (oceniane podczas niej powinny być kryteria merytoryczne). Podział zaproponowany w przepisie oznacza rezygnację z tej logiki, chociaż można wyobrazić sobie obligatoryjne kryterium punktowane (które powinno być oceniane podczas oceny merytorycznej) lub fakultatywne zerojedynkowe. Przy tak skonstruowanych kryteriach wytyczne nie tylko nie znajdują zastosowania, ale mogą być dla właściwych instytucji barierą w prawidłowym opisywaniu kryteriów. Taką ocenę przepisu potwierdza - pośrednio - punkt 13), w którym mowa jest o potrzebie odróżnienia kryteriów obligatoryjnych, które służą ocenie projektu (a więc merytorycznych) od wymogów formalnych odnoszących się do składanego wniosku. Konsekwentnie zatem na tej samej podstawie należałoby odróżniać ocenę merytoryczną od formalnej.</p>
15	5	11	-	<p>Prosimy o wyjaśnienie co się kryje pod sformułowaniem "kryteria związane z kwalifikowalnością projektu". Ta grupa kryteriów może obejmować szeroki zakres spraw i trudno zagwarantować, że wszystkie będą ocenione "na pierwszym etapie"</p>	
16	5	12	-	<p>Zgodnie z aktualnym brzmieniem wytycznych, wniosek o dofinansowanie jest jedynym dokumentem (z uwzględnieniem ewentualnych załączników), na podstawie którego dokonuje się oceny projektu. Wytyczne w żadnym punkcie nie przewidują etapu oceny panelowej, prowadzonej również z uwzględnieniem informacji pozyskanych bezpośrednio od projektodawcy, zaproszonego na spotkanie z członkami panelu.</p>	<p>W związku z planowanym szerokim zastosowaniem oceny panelowej (np. w PO IR) proponujemy wprowadzić stosowne zmiany do pkt. 12 w rozdziale 5 Wytycznych, a także wprowadzić odpowiednie zapisy w kolejnych punktach Wytycznych (m.in. w rozdziale dotyczącym organizacji konkursu oraz w kryteriach- warto opisać tryb zwoływania posiedzeń panelu, tryb ustalania terminów spotkań z projektodawcami, kwestie dostępu do nagrań z panelu w ewentualnej procedurze odwoławczej, sposób oceny i jej wpływ na wybór projektów).</p>
17	5	13	-	<p>Proponujemy uzupełnienie punktu 13 w następujący sposób: "Procedura konkursowa powinna uwzględniać również możliwość złożenia przez wnioskodawcę dodatkowych wyjaśnień na etapie oceny merytorycznej, w sytuacji wcześniejszego wezwania wnioskodawcy przez IOK/KOP do ich złożenia"</p>	<p>W przypadku pojawienia się wątpliwości podczas oceny wniosku oceniający powinni mieć możliwość zwrócenia się do wnioskodawcy z prośbą o złożenie dodatkowych wyjaśnień, których celem będzie wyjaśnienie intencji wnioskodawcy oraz umożliwienie ostatecznej oceny poszczególnych kryteriów.</p>

18	5	13	-	Proponujemy uzupełnienie punktu 13 o fragment: "W uzasadnionych przypadkach wnioskodawca może kontaktować się z przewodniczącym KOP, aby doprecyzować zakres i charakter niezbędnych uzupełnień / wyjaśnień"	W ramach procedury wprowadzania poprawek do wniosku, w celu zachowania zasady przejrzystości o której mowa w Rozdziale 4, Punkt 1, Litera b) Wytycznych, powinna zostać przewidziana możliwość doprecyzowania zakresu, celu i oczekiwań oceniającego w odniesieniu do zgłoszonych uwag / wątpliwości.
19	5	14	-	Przepis wskazuje iż "okresienie stopnia spełnienia kryterium (...) powinno następować w kolejnych etapach weryfikacji projektu". O jakie etapy weryfikacji chodzi? Jedno kryterium oceniane jest raz, dlaczego zatem przepis sugeruje rozłożenie tej oceny na etapy?	przepis jest niejasny.
20	5	-	-	Proponujemy dodanie następującego zapisu w Rozdziale 5: "Co do zasady należy konstruować kryteria w taki sposób, aby zasady oceny kryterium zawierały klarowny i precyzyjny mechanizm przyznawania liczby punktów".	Umieszczenie proponowanego zapisu lub zapisu o podobnej wymowie wzmocni realizację zasad z Rozdziału 4: przede wszystkim rzetelności oraz przejrzystości i bezstronności. Minimalizacja liczby kryteriów, w ramach których przyznawana jest "Uznaniowa liczba punktów w ramach dopuszczalnych limitów" zmniejszy wpływ indywidualnych preferencji i przekonań ekspertów na ocenę wniosków i uczyni ocenę wniosków bardziej
21	6	2		Należy wyjaśnić jaka instytucja jest "właściwa" do podjęcia decyzji o zastosowaniu danego trybu wyboru projektów.	

23	7.2	4	h	<p>proponujemy wykreślenie zapisu wskazującego na możliwość swobodnego zwiększania kwoty środków przeznaczonych na dofinansowanie lub zawężenie możliwości jego stosowania do sytuacji w której:</p> <p>a) zachodzi potrzeba objęcia wsparciem wszystkich projektów, które otrzymały tę samą punktację i</p> <p>b) zwiększenie alokacji przeznaczonej na dany konkurs nie zmniejszy kwoty środków w ramach działania lub poddziałania, które miały być przeznaczone na przyszłe nabory.</p>	<p>Przepis zawiera przyzwolenie na nieograniczone zwiększanie kwoty środków przeznaczonych na dany konkurs, w zależności od faktycznego popytu zgłoszonego przez projektodawców. Instytucja, która zdecyduje się na takie zwiększenie, nie ma obowiązku przedstawienia konsekwencji swojej decyzji dla kolejnych, przyszłych naborów. Możliwość nie jest również ograniczona w czasie.</p> <p>Takie rozwiązanie jest niestety tylko pozornie korzystne dla wnioskodawców i tylko w krótkiej perspektywie. Przede wszystkim może prowadzić do szybkiego wyczerpywania budżetów najbardziej popularnych działań. Ponadto tworzy bezpośrednią zachętę do szybkiego rozdysponowania środków UE, a jednocześnie zniechęca do długofalowego planowania inwestycji publicznych. Wzmacnia zatem proabsorpcyjną filozofię, wciąż powszechną w administracji publicznej. Jednocześnie pozwala na przyjmowanie stosunkowo najslabszych w danym naborze projektów, kosztem projektów, które mogłyby być złożone w kolejnych naborach, a na które może nie wystarczyć środków.</p> <p>Zwiększenie kwoty środków przeznaczonych na dany konkurs powinno być dopuszczalne tylko wówczas, kiedy przy ustalonej wcześniej alokacji tylko część projektów, które otrzymały taką samą liczbę punktów, może otrzymać dofinansowanie. Zwiększona kwota powinna być zatem ustalona na takim poziomie, aby móc objąć wsparciem wszystkie projekty o tej samej punktacji. Zwiększenie nie może prowadzić do ograniczenia alokacji pozostającej w danym działaniu lub poddziałaniu i przeznaczonej na kolejne nabory</p>
24	7.2	4	h	<p>proponujemy uwzględnić wymóg wydzielenia rezerwy na dofinansowanie projektów, które przejdą pozytywnie procedurę odwoławczą. Rezerwa powinna w naszej opinii stanowić minimum 10% kwoty budżetu konkursu.</p>	<p>W wielu naborach wniosków przeprowadzonych w perspektywie unijnej 2007-2013 znaczna część beneficjentów otrzymała wsparcie dopiero po przejściu przez procedurę odwoławczą. Z tego powodu wskazane jest wydzielenie części budżetu jako rezerwy na tego typu projekty, tak aby zapobiec sytuacji, w której wnioski o dofinansowanie, które pozytywnie przejdą ścieżkę odwoławczą, nie otrzymają wsparcia z uwagi na wyczerpany budżet. Wydaje się, że rezerwa na poziomie ok. 10% całego budżetu na dany konkurs powinna być w tym przypadku wystarczająca.</p>
25	7.2	6	-	<p>Proponujemy dodać zdanie: "IOK udostępnia na swojej stronie internetowej oraz portalu archiwalne komplety dokumentacji konkursowej, w tym archiwalne wersje regulaminów."</p>	<p>IOK powinna umożliwić wszystkim wnioskodawcom stały dostęp do dokumentacji właściwej dla poprzednich konkursów, a nie tylko do aktualnej dokumentacji konkursowej (w tym regulaminu). Archiwalna dokumentacja jest niezbędna dla wszystkich beneficjentów, którzy otrzymali dofinansowanie w ramach danego konkursu oraz dla wnioskodawców będących w trakcie procedury odwoławczej.</p>

26	7.4	b		<p>proponujemy - zgodnie z uwagą nr 23 - wprowadzenie ograniczenia możliwości zwiększania alokacji na konkurs po jego rozstrzygnięciu, jeśli takie zwiększenie miałyby prowadzić do ograniczenia budżetu danego działania, a co za tym idzie negatywnie wpływać na możliwość organizacji kolejnych naborów. W związku z uwagą proponowane nowe brzmienie lit. b) i) wcześniejsze zwiększenie całkowitej alokacji przeznaczonej na dane działanie lub poddziałanie</p>	
27	7.5	2		<p>proponujemy wykreślenie całego ustępu</p>	<p>Ustawa jednoznacznie wskazuje ograniczenia i możliwe terminy przeprowadzania zmian w harmonogramie naborów (art. 47 ust. 2 i 3). W tym sensie więc harmonogram ma charakter wiążący - aktualizacja nie może bowiem dotyczyć naborów zaplanowanych do 3 miesięcy od daty przeprowadzenia aktualizacji (a więc nabory zaplanowane w tym czasie muszą się odbyć), zaś wszystkie zmiany wymagają formalnej zmiany harmonogramu. Gdyby harmonogram miał charakter indykatywny, co sugerują wytyczne, nie byłoby potrzeby określania na poziomie ustawy zasad wprowadzania w nim zmian</p>

28	7.5	3	b	<p>planowane terminy naborów muszą być określone precyzyjnie, z podaniem dziennej daty rozpoczęcia naboru</p>	<p>Harmonogramy kwartalne są być może korzystne dla administracji, ponieważ zwalniają właściwe instytucje z precyzyjnego planowania naborów oraz prac, które są niezbędne do ich uruchomienia. Na pewno jednak nie są korzystne dla projektodawców, ponieważ utrudniają zaplanowanie pracy nad wnioskiem - a to ich interes miał na względzie Ustawodawca wprowadzając odpowiedni przepis w ustawie. Dostosowanie wytycznych w tym zakresie do potrzeb administracji, kosztem projektodawców, jest dalece niestosowane i niezgodne z intencją ustawy. Uważamy, że po 10 latach doświadczeń w organizacji naborów, właściwe instytucje mają wystarczającą wiedzę i kompetencje, aby odpowiedzialnie i precyzyjnie planować swoje działania na kolejny rok. Ryzyko związane z nieprzewidywanymi zdarzeniami, które uniemożliwią realizację planu, jest w wystarczającym stopniu niwelowane dzięki ustawowo zagwarantowanej możliwości zmiany harmonogramu, w terminie do 3 miesięcy przed pierwotnie planowanym terminem.</p> <p>Konieczność określania planowanych terminów z podaniem daty dziennej wynika też bezpośrednio z zapisów ustawy - w harmonogramie, w którym terminy określono by kwartałami (czy miesiącami), nie będzie możliwe prawidłowe stosowanie ust. 3 art 47 ustawy, który mówi, iż niedopuszczalna jest aktualizacja terminu naboru zaplanowanego w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia aktualizacji. W takim przypadku bowiem, jeśli nabór lub nabory zaplanowano w 2 kwartałach, a aktualizacji dokonano np. 2 marca, nie sposób określić czy dana aktualizacja może dotyczyć konkretnego naboru czy też nie, ponieważ nie można wyliczyć terminu trzymiesięcznego od dnia dokonania aktualizacji.</p> <p>Proponowane brzmienie wytycznych w tym zakresie oznacza, iż ograniczenie, jakie narzucił właściwym instytucjom Ustawodawca, pozostanie wyłącznie na papierze, pozostawiając administracji pełną swobodę wprowadzania zmian w harmonogramach, wbrew oczywistemu interesowi i potrzebom projektodawców.</p>
----	-----	---	---	--	--

29	7.5	6	-	proponujemy wykreślenie całego ustępu lub jego przeformułowanie - zgodnie z brzmieniem art. 47 ust 3 ustawy.	Przepis jest niezgodny z ustawą. Art. 47 ust 3 nie dotyczy nowych naborów (a więc takich, które nie były zapowiedziane w pierwotnym harmonogramie), ale wszystkich naborów, które miałyby się odbyć w terminie do 3 miesięcy licząc od dnia aktualizacji. Oznacza, że terminów naborów, które zgodnie z pierwotnym harmonogramem, przypadają na okres 3 miesięcy od dnia dokonania aktualizacji, nie można zmienić. Taki przepis gwarantuje projektodawcom, którzy już rozpoczęli przygotowania do naborów, minimalną stabilność i przewidywalność harmonogramu, zaś próba reinterpretacji dokonywana w wytycznych jest niedopuszczalna. Dla przypomnienia jaki cel przyświecał art. 47 przytaczamy fragment uzasadnienia do projektu ustawy: "W celu umożliwienia właściwego przygotowania się i zaplanowania własnych działań przez wnioskodawców, właściwe instytucje będą zobowiązane, zgodnie z art. 47, do publikowania do 30 listopada każdego roku harmonogramów konkursów planowanych w kolejnym roku oraz ewentualnych zmian w harmonogramach. Niemniej zakres możliwych zmian jest ograniczony , gdyż ust. 3 wprowadza zakaz zmieniania w harmonogramie informacji, które dotyczą naborów zaplanowanych do przeprowadzenia w terminie krótszym niż 3 miesiące od daty aktualizacji harmonogramu."
30	7.5		-	proponujemy wskazanie w wytycznych jaki dzień jest dniem aktualizacji harmonogramu. Ze względu na cel regulacji ustawowej i interes projektodawców, powinien to być dzień opublikowania zmienionego harmonogramu na stronie właściwej instytucji i portalu	
31	8			Zgodnie w Wytycznych proces przyjmowania do realizacji projektu systemowego składa się z następujących etapów: (1) zgłoszenie projektu, (2) identyfikacja, (3) wpis projektu do SzOP w celach informacyjnych, (4) wezwanie do złożenia wniosku, (5) ocena, (6) przyjęcie do realizacji. Należy jednoznacznie wskazać, w którym momencie w tym procesie KM zatwierdza kryteria wyboru projektu pozakonkursowego.	W procesie przyjmowania do realizacji projektów pozakonkursowych niejasne jest miejsce i rola kryteriów wyboru projektów - na jakim etapie one są przygotowywane, kiedy zatwierdzone przez KM?
32	8.1.	4	-	proponujemy doprecyzowanie w jakich dokumentach mogą zostać wskazane projekty, które mają strategiczne znaczenie	określenie użyte w przepisie, tj. "dokument strategiczny lub implementacyjny" jest bardzo pojemne. Wymaga doprecyzowania poprzez wskazanie konkretnych kategorii dokumentów

33	8.1	4	-	proponujemy wykreślenie zdania 2.	Wskazanie projektu w dokumencie strategicznym lub implementacyjnym, gdzie wystarczające jest podanie zakresu tego projektu (zdanie 1) nie oznacza, że aby uznać, że projekt ma strategiczne znaczenie wystarczy, aby realizował cele strategiczne, określone w tym dokumencie, co sugeruje zdanie 2. Wymóg określony w zdaniu 1 jest bardziej precyzyjny, a jednocześnie zawęża możliwość swobodnego definiowania projektów pozakonkursowych. Zdanie 2 zaś tę możliwość otwiera.
34	8.1.	4	d	prosimy o wyjaśnienie, o jakie dokumenty o charakterze podobnym do ZIT chodzi w wytycznych.	Zapis jest nieprecyzyjny i niejasny.
35	8.2	2	-	proponujemy ograniczenie i precyzyjne określenie, w jakich dokumentach powinien być wskazany projekt, aby mógł zostać uznany za zgłoszony. W naszej ocenie powinny to być wyłącznie Strategie sektorowe (określone imiennie), RSI, PO, SzOP oraz Strategie ZIT i kontrakty terytorialne.	Przepis daje możliwość automatycznej realizacji jednego z etapów wyłaniania projektów pozakonkursowych. Chociażby z tego względu powinien być precyzyjny, tymczasem jest bardzo ogólny.
36	8.2	8	-	proponujemy dodać zasadę, iż zidentyfikowanie projektu skutkuje zobowiązaniem IZ do przekazania informacji o projekcie właściwemu Komitetowi Monitorującemu.	Wybór projektów pozakonkursowych, zgodnie z proponowanymi zasadami, ma się odbywać nie tylko poza jakąkolwiek formą kontroli społecznej, ale też przy ograniczonym obowiązku bezpośredniego informowania podmiotów uczestniczących w systemie wdrażania, w tym zwłaszcza KM, o takich projektach.
37	8.3	2		Zgodnie z przepisem z pkt. 1 i 3 podrozdział 8.1 wnioskodawcy projektów pozakonkursowych mają być jednoznacznie określone, poprzez wskazanie ich nazwy. Z kolei w przepisie pkt.2 podrozdziału 8.3 mowa jest o procedurze wzywania do składania wniosków o dofinansowanie projektów pozakonkursowych przez potencjalnych wnioskodawców będących podmiotami danego typu.	Zapisy wydają się być niespójne
38	8.3	4	-	proponujemy, aby oceny projektów dokonywała KOP powołana w tym celu, zaś zatwierdzania projektu - właściwa instytucja zarządzająca oraz aby w ocenę projektu byli obligatoryjnie zaangażowani eksperci zewnątrzni.	Zaproponowane zasady wyboru projektów pozakonkursowych są nieprzejrzyste i dalece odbiegają od zasad przyjętych dla projektów konkursowych. Zgoda na sytuację, w której projekt jednego departamentu oceniany jest przez inny departament lub jednego urzędu przez inny urząd, w żaden sposób nie gwarantuje jakości tej oceny. Przeciwnie, zmniejsza szansę na obiektywną weryfikację przedsięwzięcia. Biorąc pod uwagę kwoty, które będą zaangażowane w realizację projektów pozakonkursowych, uważamy, podejście proponowane w wytycznych za niedopuszczalne i niezgodne z interesem publicznym.

39	8.3	4	-	proponujemy, aby w przypadku projektów o znaczącej wartości, tj. przekraczającej 5 mln zł, obowiązkowym etapem oceny była konsultacja projektu na forum Komitetu Monitorującego oraz aby przedstawiciel KM był zapraszany do KOP, w roli obserwatora.	Zaproponowane zasady wyboru projektów pozakonkursowych są nieprzejrzyste i dalece odbiegają od zasad przyjętych dla projektów konkursowych. Zgoda na sytuację, w której projekt jednego departamentu oceniany jest przez inny departament lub jednego urzędu przez inny urząd, w żaden sposób nie gwarantuje jakości tej oceny. Przeciwnie, zmniejsza szansę na obiektywną weryfikację przedsięwzięcia. Biorąc pod uwagę kwoty, które będą zaangażowane w realizację projektów systemowych, uważamy, podejście proponowane w wytycznych za niedopuszczalne i niezgodne z interesem publicznym.
40	9		-	wytyczne nie definiują zasad, które mają obowiązywać osoby oceniające projekty, które są pracownikami właściwej instytucji (nie są ekspertami zewnętrznymi) oraz nie precyzują, w jaki sposób i w jakiej roli te osoby uczestniczą w ocenie.	Zakładając, że w ocenie będą uczestniczyły osoby o różnym statusie i na różnych zasadach, należy opisać na równym poziomie szczegółowości kategorie tych osób i zasady ich udziału w ocenie i wyborze projektów.
41	9		-	proponujemy, aby wszędzie tam gdzie jest mowa o udziale ekspertów w wyborze projektów, posługiwać się pojęciem "udział ekspertów w ocenie projektów.	Formalnie - zgodnie z ustawą - oceny projektów dokonuje KOP, a nie jej poszczególni członkowie.
42	9.1	5	b	proponujemy wykreślenie punktu. Ocena projektu powinna być uzgodniona na forum KOP, w oparciu o oceny szczegółowe, dokonane niezależnie przez co najmniej dwóch członków KOP.	Związanie KOP oceną eksperta (podobnie zresztą jak związanie oceną pracownika instytucji, jeśli to on dokonuje oceny), biorąc pod uwagę doświadczenia dwóch minionych perspektyw, nie wydaje się dobrym rozwiązaniem. Prowadzi do sytuacji, w której wnioskodawcy dostają 2 różne oceny projektu, często inaczej definiujące jego słabości i braki, co nie pomaga w zrozumieniu faktycznych deficytów, ale wzmacnia przekonanie o subiektywności oceny. Jednocześnie KOP nie koryguje ocen, nawet jeśli jego członkowie dostrzegają ewidentne błędy popełnione przez osoby oceniające. Tym samym KOP nie pełni swojej funkcji i nie dokonuje oceny projektu, a jedynie zatwierdza oceny - w tym sprzeczne - dokonane przez poszczególne osoby zasiadające w jego składzie. Dzięki temu na KOP spoczywa oczywiście mniejsza odpowiedzialność za jakość oceny, co może być korzystne dla samej instytucji, chociaż na pewno nie sprzyja jakości interwencji publicznej. Oceny projektów powinny być kolegialnie i opierać się na propozycjach oceny przedstawionych przez 2 członków KOP, które pełnią charakter pomocniczy.
43	9.2	2		Należy wyjaśnić, na czym ma polegać "konkurencyjność" systemu naboru kandydatów na ekspertów.	

44	9.2	3	-	Proponujemy dodanie zakazu możliwości łączenia funkcji eksperta z działalnością związaną z zawodowym przygotowywaniem wniosków o dofinansowanie: "Kandydatem na eksperta nie może zostać pracownik IZ, IP lub IW zaangażowanej w realizację programu operacyjnego na lata 2014-2020, w ramach którego ogłoszono konkurs lub przyjmuje się zgłoszenia projektów pozakonkursowych, jak również nie może zostać nim osoba zajmująca się zawodowo przygotowywaniem wniosków o dofinansowanie."	W celu zapewnienia pełnej obiektywności oceny przez ekspertów, uważamy, iż z procesu kandydowania na stanowisko eksperta powinny zostać wyłączone osoby zajmujące się zawodowo przygotowywaniem wniosków o dofinansowanie na zlecenie (tj. przedstawiciele firm doradczych). Osoby kandydujące na stanowisko eksperta powinny zadeklarować, iż w okresie pełnienia roli eksperta nie będą prowadzić działalności związanej z odpłatnym przygotowywaniem wniosków o dofinansowanie. Ograniczy to do minimum ryzyko subiektywnej oceny wniosku przez eksperta.
45	9.2	8	-	Proponujemy dodanie lit. f) "nie jest pracownikiem IZ, IP lub IW zaangażowanej w realizację programu operacyjnego na lata 2014-2020, w ramach którego ogłoszono konkurs lub przyjmuje się zgłoszenia projektów pozakonkursowych, jak również nie zajmuje się zawodowo przygotowywaniem wniosków o dofinansowanie."	Uzasadnienie jw.
46	9.2	16	c	Proponujemy dodanie fragmentu dotyczącego usunięcia z wykazu kandydatów na ekspertów osób, które rozpoczną działalność związaną z zawodowym przygotowywaniem wniosków o dofinansowanie w lit. c) "został pracownikiem IZ, IP lub IW zaangażowanej w realizację programu operacyjnego na lata 2014-2020, w ramach którego ogłoszono konkurs lub przyjmuje się zgłoszenia projektów pozakonkursowych, lub rozpoczął działalność związaną z zawodowym przygotowywaniem wniosków o dofinansowanie."	Uzasadnienie jw.
47	9			wytyczne powinny wymagać, aby po każdym konkursie właściwym zainteresowanym stronom udostępniany był raport podsumowujący błędy popełnione przez ekspertów w trakcie oceny lub elementy zakwestionowane przez wnioskodawców, które zostały rozstrzygnięte na ich korzyść w ramach procedury odwoławczej.	Osoby oceniające projekty powinny mieć systematyczny dostęp do wiedzy o błędach popełnionych przez innych oceniających, w trakcie oceny. Takie informacje mogą też prowadzić do wypracowania jednolitej interpretacji poszczególnych kryteriów.

48	9			wytyczne nie przewidują żadnych rozwiązań/ instrumentów, które będą prowadzić do podnoszenia kwalifikacji osób oceniających projekty	Zapewnienie wysokiej jakości oceny projektów jest kluczowym wyzwaniem dla okresu 2014-2020. Ograniczenie stosowania instrumentów podnoszenia kompetencji do EFS oraz do ekspertów zewnętrznych jest niezrozumiałe. W tym względzie wytyczne nie odpowiadają na zasadniczy problem jaki wielokrotnie diagnozowano w perspektywie 2014-2020. Status quo w tej sprawie to zdecydowanie za mało.
49	10.5	1-4		Etap preselekcji nie powinien być obligatoryjny - tzn. pozytywne przejście tego etapu nie powinno być podstawą do dopuszczenia projektu do oceny na podstawie pełnego wniosku o dofinansowanie. Etap ten powinien selekcjonować projekty - tzn. wskazywać, które zdaniem oceniających mają większe, a które mniejsze szanse, wskazywać na ewentualne braki do uzupełnienia. Nie powinien mieć skutków w postaci odrzucania projektów na tym etapie	Zgodność projektu z kryteriami przyjętymi dla danego konkursu powinna być weryfikowana na podstawie całego, tzn. w pełni wypełnionego wniosku o dofinansowanie.